

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра українознавства, культури та документознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
навчальної роботи

А.М. Мартиненко
08/2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавра**

(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальності 029 **«Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»**

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Інформаційна аналітика та PR-діяльність» 2024 року

Розробник: Денисовець І.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства, культури та документознавства

Погоджено:

Гарант освітньої програми Людмила ЧЕРЕДНИК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри українознавства, культури та документознавства

Протокол від «28» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри українознавства, культури та документознавства Ірина ПЕРЕДЕРІЙ

«28» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії факультету Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання
		денна
Кількість кредитів – 6	Галузь знань	обов'язкова
Загальна кількість годин – 180	<u>02 Культура і мистецтво</u>	
Модулів – 1	Спеціальність	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3	<u>029</u>	3-й
	<u>Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</u>	Семестр
		6-й
Індивідуальне завдання – не передбачено.	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Лекції
		32 год.
		Практичні, семінарські
		32 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		116 год.
Індивідуальна робота:		
0 год.		
Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 64/116

2. Мета навчальної дисципліни

2.1 Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» складена відповідно до освітньої програми «Інформаційна аналітика та PR-діяльність» підготовки бакалавра за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Мета дисципліни – формування в студентів системи знань про теорії та закономірності розвитку комунікаційної системи суспільства, історії соціально-комунікаційних інститутів суспільства, етапів становлення соціально-комунікаційних структур, форм та процесів, історії важливих відкриттів щодо знакових систем, способів документування інформації.

Завдання дисципліни спрямовані на формування у студентів таких **компетентностей**:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів інформаційної, бібліотечної та архівної справи і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 1. Здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах.

СК 2. Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв.

СК 4. Здатність аналізувати закономірності розвитку, документно-інформаційних потоків та масивів, як штучно створеної підсистеми соціальних комунікацій.

СК 6. Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.

СК 7. Здатність впроваджувати інноваційні технології виробництва інформаційних продуктів і послуг, підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів інформаційних, бібліотечних та архівних установ.

СК 9. Здатність використовувати PR та інші прикладні соціокомунікаційні технології в умовах сучасної інформаційно-технологічної інфраструктури.

СК 17. Здатність створювати, презентувати та просувати медійні продукти для формування корпоративного іміджу установи з урахуванням соціально-психологічних механізмів впливу на цільову аудиторію.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія та історія соціальних комунікацій» ґрунтується на тісному взаємозв'язку з такими навчальними курсами, як «Документно-інформаційні комунікації», «Філософські проблеми інформаційного суспільства», «Інформаційно-аналітична діяльність».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» передбачає ознайомлення студентів з особливостями впровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, мультимедійного забезпечення інформаційної діяльності, етапами становлення соціальної комунікації як явища та наукової галузі. Вона покликана дати студентам базові теоретичні знання й практичні навички для оцінювання інформаційних властивостей під час пошуку, створення, збереження, розповсюдження соціальної інформації.

Навчальна дисципліна передбачає такі **програмні результати**:

РН 3. Керувати документальними процесами діяльності установ, користуватися засобами електронного документообігу, організовувати референтну та офісну діяльність.

РН 5. Узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням.

РН 11. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань.

РН 15. Використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.

РН 21. Уміти розробляти якісний інформаційний контент і медійні продукти для різних цільових аудиторій з урахуванням їх соціально-психологічних особливостей, а також відповідно до стратегій формування іміджу й бренду.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення

			застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ диф.заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні

			більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

стандартизовані тести для здійснення поточного / проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять);

модульна контрольна робота у вигляді стандартизованого письмового тестування (здійснюється на останньому практичному занятті) для проведення підсумкового контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу;

виконання персональних завдань науково-дослідницького характеру: з метою розкриття додаткових питань у межах теми практичного заняття.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен, комплексні контрольні роботи, стандартизовані тести.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1. Соціальні комунікації як об'єкт наукового вивчення.

Поняття про курс «Теорія та історія соціальних комунікацій», його мета та завдання. Комунікація як зв'язок і обмін інформацією. Елементарна структура акту комунікації. Роль комунікації в розвитку людства. Комунікація і спілкування: спільне і відмінне. Соціальна комунікація на тлі міжособистісної комунікації.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Історія становлення соціальних комунікацій та соціальних інститутів.

Розвиток соціальної комунікації. Дописемний етап доіндустріального періоду. Писемний етап доіндустріального періоду. Друкарський етап індустріального періоду. Аудіовізуальний етап індустріального періоду. Новітній період розвитку соціальних комунікацій. Природа соціальних комунікацій та їхній характер.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Становлення науки про соціальну комунікацію.

Перший етап у розвитку науки про соціальну комунікацію. Другий етап розвитку теорії соціальних комунікацій. Третій етап у розвитку науки про соціальні комунікації.

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Вплив наукових шкіл на розвиток науки про соціальну комунікацію.

Чиказька школа та Віденський гурток. Франкфуртська школа. Бірмінгемська школа (Британські культурні студії). Психоаналіз та біхевіоризм. Функціоналізм. Становлення вітчизняної наукової школи соціальної комунікації.

Практичне заняття № 4

Практичне заняття № 5

Змістовий модуль 2. ТЕОРІЇ І МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Тема 5. Основні теорії соціальних комунікацій.

Теорія масового суспільства і сильних медіа. Теорія двоступеневого впливу. Теорія дифузії інновацій. Теорія Г. Ласвелла. Теорія чотирьох функцій. Нормативні теорії преси (шість теорій преси).

Практичне заняття № 6

Тема 6. Теорії соціальних комунікацій на основі психодинамічної моделі К. Говленда.

Теорія когнітивного дисонансу. Теорія обмежених ефектів. Теорія селективного впливу. Теорія модернізації Ларнера. Теорія використання і задоволення. Теорія розширення відчуття Маклюена. Теорія культивуації. Теорія «порядок денний». Теорія «спіраль мовчання».

Практичне заняття № 7

Практичне заняття № 8

Тема 7. Теорії та моделі соціальної комунікації.

Соціально-когнітивна теорія комунікацій. Теорія фреймінгу. Теорія недійної залежності. Теорія ефекту третьої особи. Теорія змови, або теорія «пропагандистської моделі». Теорія недійної грамотності. Теорія само референції Лумана. Макквейлова теорія соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації.

Практичне заняття № 9

Практичне заняття № 10

Змістовий модуль 3. РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ В СУСПІЛЬСТВІ

Тема 8. Форми і формати соціальної комунікації.

Система соціальної комунікації. Структура соціальної комунікації. Форми соціальної комунікації. Формати соціальної комунікації. Використання соціальної комунікації в інших форматах.

Практичне заняття № 11

Тема 9. Види та фактори соціальної комунікації.

Масмедійні комунікації. Рекламна комунікація. PR-комунікація. Пропагандистська комунікація. Агітаційна комунікація. Фактори соціальної комунікації.

Практичне заняття № 12

Тема 10. Визначення і модель соціальної комунікації.

Різні підходи до тлумачення соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації.

Практичне заняття № 13

Тема 11. Професійні комуніканти в системі соціальної комунікації.

Поняття про професійного комуніканта. Професійний і соціальний аспекти діяльності комунікантів. Типи комунікантів у соціальній комунікації.

Практичне заняття № 14

Тема 12. Трансформація систем соціальної комунікації.

Глобалізація системи соціальної комунікації. Використання технічних засобів для виробництва інформації. Види трансформації систем соціальної комунікації. Інформаційна індустрія.

Практичне заняття № 15**Тема 13. Основи соціально-комунікаційного впливу.**

Визначення соціально-комунікаційного впливу. Концептуальні засади соціально-комунікаційного впливу. Професійні засади соціально-комунікаційного впливу. Види соціально-комунікаційного впливу. Методи соціально-комунікаційного впливу.

Практичне заняття № 16

**8. Структура навчальної дисципліни
для денної форми навчання**

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Соціальні комунікації як об'єкт наукового дослідження						
Тема 1. Соціальні комунікації як об'єкт наукового вивчення	14	2	2			10
Тема 2. Історія становлення соціальних комунікацій та соціально-комунікаційних інститутів	14	2	2			10
Тема 3. Становлення науки про соціальну комунікацію	12	2	2			8
Тема 4. Вплив наукових шкіл на розвиток науки про соціальну комунікацію	16	4	4			8
Разом за змістовим модулем 1	56	10	10			36
Змістовий модуль 2. Теорії і моделі соціальних комунікацій						
Тема 5. Основні теорії соціальної комунікації	14	2	2			10
Тема 6. Теорії соціальних комунікацій на основі психодинамічної моделі К. Говленда	18	4	4			10
Тема 7. Теорії та моделі соціальної комунікації	20	4	4			12
Разом за змістовим модулем 2	52	10	10			32
Змістовий модуль 3. Реалізація соціальних комунікацій у суспільстві						
Тема 8. Форми і формати соціальної комунікації	12	2	2			8
Тема 9. Види та фактори соціальної комунікації	12	2	2			8
Тема 10. Визначення і модель соціальної комунікації	12	2	2			8
Тема 11. Професійні комуніканти в системі соціальної комунікації	12	2	2			8
Тема 12. Трансформація систем соціальної комунікації	12	2	2			8
Тема 13. Основи соціально-комунікаційного впливу	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 3	72	12	12			48
<i>Усього годин</i>	180	32	32			116

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Семінарські заняття не передбачені	

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	Соціальні комунікації як об'єкт наукового вивчення. Поняття про курс «Теорія та історія соціальних комунікацій», його мета та завдання. Комунікація як зв'язок і обмін інформацією. Елементарна структура акту комунікації. Роль комунікації в розвитку людства. Комунікація і спілкування: спільне і відмінне. Соціальна комунікація на тлі міжособистісної комунікації.	2
2	Історія становлення соціальних комунікацій та соціальних інститутів Розвиток соціальної комунікації. Дописемний етап доіндустріального періоду. Писемний етап доіндустріального періоду. Друкарський етап індустріального періоду. Аудіовізуальний етап індустріального періоду. Новітній період розвитку соціальних комунікацій. Природа соціальних комунікацій та їхній характер.	2
3	Становлення науки про соціальну комунікацію Перший етап у розвитку науки про соціальну комунікацію. Другий етап розвитку теорії соціальних комунікацій. Третій етап у розвитку науки про соціальні комунікації.	2
4	Вплив наукових шкіл на розвиток науки про соціальну комунікацію Чиказька школа та Віденський гурток. Франкфуртська школа. Бірмінгемська школа (Британські культурні студії).	2
5	Вплив наукових шкіл на розвиток науки про соціальну комунікацію Психоаналіз та біхевіоризм. Функціоналізм. Становлення вітчизняної наукової школи соціальної комунікації.	2
6	Основні теорії соціальних комунікацій Теорія масового суспільства і сильних медіа. Теорія двоступеневого впливу. Теорія дифузії інновацій. Теорія Г. Лассвелла. Теорія чотирьох функцій. Нормативні теорії преси (шість теорій преси).	2
7	Теорії соціальних комунікацій на основі психодинамічної моделі К. Говленда Теорія когнітивного дисонансу. Теорія обмежених ефектів. Теорія селективного впливу. Теорія модернізації Ларнера.	2

8	Теорії соціальних комунікацій на основі психодинамічної моделі К. Говленда Теорія використання і задоволення. Теорія розширення відчуття Маклюена. Теорія культивациі. Теорія «порядок денний». Теорія «спіраль мовчання».	2
9	Теорії та моделі соціальної комунікації Соціально-когнітивна теорія комунікацій. Теорія фреймінгу. Теорія недійної залежності. Теорія ефекту третьої особи. Теорія змови, або теорія «пропагандистської моделі».	2
10	Теорії та моделі соціальної комунікації Теорія недійної грамотності. Теорія само референції Лумана. Макквейлова теорія соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації.	2
11	Форми і формати соціальної комунікації Система соціальної комунікації. Структура соціальної комунікації. Форми соціальної комунікації. Формати соціальної комунікації. Використання соціальної комунікації в інших форматах.	2
12	Види та фактори соціальної комунікації Масмедійні комунікації. Рекламна комунікація. PR-комунікація. Пропагандистська комунікація. Агітаційна комунікація. Фактори соціальної комунікації.	2
13	Визначення і модель соціальної комунікації Різні підходи до тлумачення соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації.	2
14	Професійні комуніканти в системі соціальної комунікації Поняття про професійного комуніканта. Професійний і соціальний аспекти діяльності комунікантів. Типи комунікантів у соціальній комунікації.	2
15	Трансформація систем соціальної комунікації Глобалізація системи соціальної комунікації. Використання технічних засобів для виробництва інформації. Види трансформації систем соціальної комунікації. Інформаційна індустрія.	2
16	Основи соціально-комунікаційного впливу Визначення соціально-комунікаційного впливу. Концептуальні засади соціально-комунікаційного впливу. Професійні засади соціально-комунікаційного впливу. Види соціально-комунікаційного впливу. Методи комунікаційного впливу.	2
	Усього	32

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять (теоретичний і практичний блоки);
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни та опорному конспекті лекцій;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій викладача);
- підготовка до складання іспиту за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	Соціальна комунікація як умова і характеристика існування соціуму	4
2	Соціальна комунікація як сукупність процесів і структур обігу інформації та знань у суспільстві	6
3	Комунікаційні потреби особистості	4
4	Особливості комунікації первісного суспільства	6
5	Проблема комунікації в античній культурі	6
6	Комунікативна проблематика в християнській культурі	6
7	Проблема комунікації в епоху Відродження та Новий час	6
8	Значення комунікації в сучасному суспільстві в Ю. Хабермаса	6
9	Спілкування як соціально-психологічна і комунікаційна категорія	6
10	Співвідношення понять: комунікація, взаємодія і спілкування	6
11	Поняття й еволюція комунікаційних каналів	6
12	Розвиток засобів комунікації в процесі антропогенезу	6
13	Виникнення людської мови як найважливішого способу комунікації	6
14	Знакові комунікації як різновид документної комунікації	6
15	Становлення системи документної комунікації. Поняття «соціальні інститути»	6
16	Специфіка і види вербальної комунікації (семіотика, синтактика, семантика, прагматика)	6
17	Комунікативна функція міфу в суспільстві	6
18	Масова комунікація як явище і процес	6
19	Штучна і природна мови в комунікації	6
20	Кінетичні мови комунікації, види, функції, культурна варіативність	6
	Разом	116

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом

14. Методи навчання

Під час викладання дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, індивідуальних та групових консультацій, практичні – при проведенні практичних занять та під час виконання студентами самостійної роботи.

Під час проведення лекцій та практичних занять використовуються такі словесні методи, як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються під час викладання дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять або самостійної роботи для дистанційної форми навчання, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Нарахування балів з навчальної дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем															
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13			
	Практичне заняття															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Опитування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Тестування		2		2		2	2		2		2		2		2	
Виконання письмового завдання на практичному занятті		1			1			1				1		1		
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Усього за темами	2	5	2	6	4	6	5	2	4	3	4	3	4	3	4	
Екзамен	50															
Усього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100															

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно до вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом, говорить чітко, грамотно.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання письмового завдання на практичному занятті

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконано письмове завдання на практичному занятті в повному обсязі, без і відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,5	Виконано письмове завдання на практичному занятті з несуттєвими помилками або не в повному обсязі.
0	Не виконано письмове завдання на практичному занятті або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене в повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не в повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	

35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

– робота на практичних заняттях (відповіді на практичних заняттях, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять), виконання контрольних робіт для дистанційної форми навчання – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов’язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, за тривалої відсутності студента на заняттях із поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

2. Підсумковий контроль: Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій із дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / І.В. Денисовець. Полтава : НУПП, 2024. 142 с.

2. Методичні рекомендації для практичних занять із дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / І.В. Денисовець. Полтава : НУПП, 2024. 20 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Барабанова Н.Р., Грушевська Ю.А. Види та засоби соціальних комунікацій у професійній діяльності. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. Том 33 (72). № 6. 2022. С. 170–176.
2. Вошенко В.Ю., Денисовець І.В., Вдовіна О.О. Інформаційні засоби відображення повсякденності в індивідуальній свідомості на тлі постмодерної реальності. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. № 4. С. 84–89.
3. Гайдур Н.М. Концепт комунікації в системі соціальних комунікацій. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2018. №2. С. 3–7.
4. Горючий В. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурси: монографія. Київ: Національна бібліотека імені В.І. Вернадського, 2010. 230 с.
5. Зражевська Н. Оповідні стратегії сучасного медіатексту. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2022. Том 14(1). С. 53–70.
6. Ільганаєва В.О. Соціальні комунікації: словник-довідник. Київ: Ліра-К, 2022. 328 с.
7. Ільганаєва В.О. Теорія соціальних комунікацій на шляху фундаменталізації медіазнать. Соціальні комунікації: результати досліджень 2013: колективна монографія / за ред.

О.М. Холода. Київ: КиМУ, 2014. С. 5–43.

8. Квіт С. Масові комунікації : підручник. Київ : Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 345 с.
9. Комунікативні технології інформаційного суспільства : монографія / [А.І. Гусєв, Н.О. Довгань, О.В. Івачевська, Н.С. Малєєва, І.В. Петренко] ; за наук. ред. А.І. Гусєва; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 142 с.
10. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. Львів : Літопис, 2010. 538 с.
11. Павлюк Л. Знак, символ, міф у масовій комунікації. Львів : ПАІС, 2006. 176 с.
12. Рижкова Ї., Козарова З. Комунікативний потенціал книги як засобу масової інформації в добу нових комунікаційних технологій. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2024. Том 16(1). С. 80–94.
13. Різун В.В. Теорія масової комунікації : підручник. Київ : Просвіта, 2008. 260 с.
14. Хилько М. Деякі методологічні проблеми дослідження соціально-комунікаційних технологій в українській науковій думці. *Освіта регіону*. 2014. № 1–2. С. 70–74.
15. Холод О.М. Семантика терміна «соціальні комунікації»: концептуальні підходи. *Теорія та історія соціальних комунікацій*. Т.1. Київ: МЦД СК «Комтека», 2015. С. 9–32.
16. Холод О. М. Соціальні комунікації: соціо- і психолінгвістичний аналіз ; навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Львів : ПАІС, 2011. 288 с.
17. Холод О.М. Концептуальні витоки вивчення соціальних комунікацій (історико-порівняльний аналіз). *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2017. №2. С. 44–56.
18. Холод О. Соціальні комунікації: тенденції розвитку : навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Видавництво «Білий Тигр», 2018. 370 с.
19. Холод О.М. Теорія та історія соціальних комунікацій: курс лекцій. Івано-Франківськ: ПНУ імені В. Стефаника, 2020. 230 с.
20. Холод О. Параметри діапазону поняття «процеси соціальних комунікацій» як об'єкта дослідження. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2022. Том 14(1). С. 13–52.
21. Холод О. Квантово-холістичні категорії соціальних комунікацій. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2022. Том 14(2). С. 9–34.
22. Холод О. Методологічні принципи досліджень процесів соціальних комунікацій. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2023. Том 15(1). С. 9–43.
23. Холод О. Проблеми дослідження історії розвитку процесів соціальних комунікацій і шляхи їх вирішення. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2023. Том 15(2). С. 11–31.
24. Чудовська І. Соціологія масових комунікацій: навчальний посібник. Київ: Київ: КНУ імені Т.Г. Шевченка, 2021. 235 с.
25. Штельмашенко А. Спіраль мовчання як фактор впливу на громадську думку. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія Державне управління*. 2018. №3. С. 119–122.
26. Kholod O. The Main Trends in the Study of the History of Development Social Communication Processes in Argentina. *Social Communications: Theory and Practice*. 2024. 16(1). Kyiv. P. 11–36.

Допоміжна

1. Башук А.І. Комунікаційні стратегії державної влади в умовах інформаційного суспільства: монографія. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2019. 584 с.
2. Бондар Ю. Книжкові видання як форма соціальної та політичної комунікації. *Вісник Книжкової палати*. 2013. № 10. С. 39–42.
3. Гонтарюк С. Інструментарій електронних медіа в процесі іміджбілдингу. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2024. Том 16(2). С. 93–113.
4. Горошко О., Полякова Т. Візуалізація цифрових жанрів: інстаграмінг в англійській політичній комунікації. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2022. Том 14(1). С. 147–162.

5. Гресько О. Телевізійні дебати як форма соціальних комунікацій. *Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика*. 2015. Вип. 40. С. 199–207.
6. Досенко А. Фотоконтент комунікаційних платформ як механізм реалізації контрпропаганди в Україні. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2022. Том 14(2). С. 142–153.
7. Косторнова Є. Пропагандистські маніпуляційні технології Першої світової війни, Другої світової війни й російсько-української війни 2014 – 2023 років: порівняльний аналіз. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2023. Том 15(1). С. 96–114.
8. Лобанова А., Приходько О., Каритка В., Славина Д. Соціальне менторство в європейському комунікативному просторі: кейси російсько-української війни. *Соціальні комунікації: теорія і практика. Науковий піврічний журнал*. 2024. Том 16(1). С. 111–127.
9. Ніколаєнко Н., Василевич Ю., Комарчук О. Комунікативні стратегії інформаційної складової російсько-української гібридної війни. *Суспільні комунікації та міжнародна інформація*. 2019. № 8(392). С. 47–55.
10. Холод О.М. Трансгресивна тенденція розвитку соціальних комунікацій у теорії Валентини Ільганаєвої. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2017. № 1. С. 43–52.
11. Холод О.М. Ідентифікація процесів пізнання в моделях соціальних комунікацій. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2017. №3. С. 51–61.

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс навчальної дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» URL: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1947>.
2. Детектор медіа <https://detector.media/>
3. Засоби та типи масової комунікації. *Вікіпедія. Вільна енциклопедія*: вебсайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Засоби_та_типи_масової_комунікації (дата звернення 30.08.2023).
4. Поняття і загальна характеристика комунікацій. Навчальні матеріали онлайн: вебсайт. URL: https://pidru4niki.com/74374/ekonomika/ponyattya_zagalna_harakteristika_komunikatsiy (дата звернення 30.08.2023).
5. Соціальна комунікація. *Вікіпедія. Вільна енциклопедія*: вебсайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Соціальна_комунікація (дата звернення 30.08.2023).
6. Тенденції розвитку медіа в сучасному світі. https://media-systems.ua/news/media_trends_2023